

Predikan av Jenny Arnerlöf – Livets bröd -2023

Var ska man få bröd? En ständig fråga
som darrar på ängsliga mödrars läppar,
Bröd till familjen, bröd till alla andra;
Hela världen på gränsen till utmattning.
Också där den hungern har mättats
Var ska man få bröd? Frågan återkommer
I vårt överflöd finns ändå svält och längtan
Vår trängtan att bli uppfylld förnekas.

Då kommer En som talar till våra behov
Som öppnar våra hemliga förhoppningar
Som får våra dolda hjärtan att blomstra
Vars ord slår ut i oss som fröer som grott
Kom till mig, trasiga, hungriga, ofullkomliga
Jag är livets bröd, bryt mig och ät.

- Översättning av Malcolm Guites dikt I am the bread of life
Dikten lästes upp i början på gudstjänsten

Det pratas mycket i nyheterna just nu om inflation. En osynlig kraft som äter upp våra tillgångar och besparingar och innebär att vi får ge mer för att få mindre. Ekonomer, finansiella rådgivare och politiker debatterar strategier för att tämja odjuret och resten av oss söker vardagsvishet med ett allvar som inte verkade nödvändigt för så länge sedan.

Det är då passande att Visheten ropar ut till oss från Ordspråksboken med sin inbjudan till livets fest. Vishetens fest liknar inte miljardär Warren Buffets årligt spektakel, "Woodstock för capitalists" där aktieägare får höra om det gångna årets framgångar och hans hemspunna visdom inför kommande årets verksamhetsplan när det gäller stigande inflationshot. Missförstå mig inte – jag har ingenting emot Warren Buffet och det finns inget fel med sund eller klok ekonomisk förvaltning.

Men damen Vishet vet att all ytlig vägledning är meningslös om vi inte har hört och beaktat vägledning för den själsliga inflationen som vi så lätt drabbas av. Vad menas med själslig inflation och hur vet vi om vi har drabbats av det? Själslig inflation är tillståndet där vårt mod, kraft och engagemang inte räcker för att dämpa vår oro, ångest och isolering. Det kan lämna oss med känslan att vi har hamnat i andlig konkurs.

När vi har drabbats av själslig inflation äts våra tankar och vår kraft upp av oro som i slutändan kan vara förlamande. Oavsett hur högt inflationen i vår själ kan ha stigit och oberoende av hur långt våra själsliga resurser har minskat, vill damen Vishet nå oss med sin inbjudan, "Du som är okunnig – kom! Kom! Ät mitt bröd och drick vinet jag har blandat." Det är samma budskap som Gud ropade genom profeten Jesaja "Kom, alla ni som törstar, kom hit och få vatten, kom, även om ni inte har pengar! Förse er med säd, så att ni får äta! Kom och få säd utan pengar, vin och mjölk utan att betala! Varför lägger ni pengar på det som inte är bröd, er lön på sådant som inte mättar? Lyssna till mig, så får ni äta gott och njuta av feta rätter. Kom till mig och hör noga på, lyssna, så får ni liv." Deras rop var till alla: de fattiga och de rika, kvinnor tillika män, de superintelligenta och de mindre begåvade.

Det är Vishetens röst och Jesajas budskap som vi är menad att höra som bakgrund till Jesu ord i dagens evangelietext. Om vi skulle göra en utläggning av Johannesevangeliets 6:e kapitel och alla de olika Bibliska teman den anspelar på skulle vi vara här hela dagen – kanske även hela veckan – och det har vi (tråkigt nog) inte tid med idag. Den som inte kan så mycket om traditionen som Jesus formades av kan lätt bli äcklad av hans

ord om att äta hans kött och dricka hans blod. (Bland romarna gick det rykten att de första kristna utövade kannibalism på sina samlingar. Idag kan vi le lite över deras missuppfattning) Men när Jesus talar om sig själv som livets bröd talar han inte om kannibalism. Han talar om både sin lära förkunnad genom liknelser och undervisning som bergspredikan, och om mysteriet som är hans gudomliga identitet; hans liv, död och uppståndelse som har gjort en faktisk skillnad i världshistorien.

Jesus Kristus ger världen och alla som tror på honom liv. Ett liv som inte upphör bara för att döden inträffar. Det är en märklig men grundläggande tröst i kristider. Det är inte en tröst som gör oss passiva och får oss att söka fly från världen. Det är en tröst som ger oss insikt och kraften att kämpa för det goda. Gällande klimatkrisen är det en tröst som säger att även om vi i vår bästa strävan misslyckas att stävja katastrofen, hålls vi av vårt kämpande i samklang och kontakt med Guds egen kärlek till världen. Guds kärleks kraft är uppståndelsens kraft som befriar oss från våra rädslor och ger oss mod att älska och kämpa. Där oro hotar att äta upp alla vår livsglädje och kraft, ger Jesu liv i oss en stabil och bördig grund att stå på och växa i.

Visheten och livskraften som Kristus erbjuder oss är ett motgift som äter upp den själsliga inflationen som hotar vårt välbefinnande. Detta är inte magi. Nyckeln som släpper in oss till Vishetens måltid, måltiden där Kristus är värd, är tro. När vi i tro tar emot brödet och vinet som är Kristus liv, öppnar vi oss för att genomsyras av Kristus vitalitet och visdom. Uppståndelsens vitalitet och bergspredikans och liknelsernas visdom. Det är kärlekens visdom som förstår att allt hänger ihop i världen.

”Hur händer det?” ”hur går det till?” ”Vad är det som gör detta möjligt?” Jag känner till era invändningar och frågor. Och jag kan inte svara er med en exakt förklaring eller process. Men jag vet att Johannesevangeliet menar att detta ”livets bröd” som Jesus uppmanar oss att ta del av fanns före allting som *logos*. Ordet som fanns hos Gud i begynnelsen och som i Jesus blev en människa av kött och blod.

Logos är Ordet som förkroppsligades för att kunna ge en hungrande värld liv i överflöd. Det är tanken bakom allt som håller allting tillsammans och för allting mot ett fullkomligt mål.

Jesus erbjudande till oss att ta del av hans liv och tro på honom är viktigt för att det sätter oss i samklang med världens beskaffenhet och dess äldsta och djupaste logik, som är kärlekens logik. Att ta emot Jesus som livets bröd är att öppna sig för hans kärleks logik som hjälper oss att genomskåda den falska trösten eller falska tröstare, och styrker vår förmåga att tro på Gud. Även när det verkar mer rationell att misstro.

Tro är vad som förvandlar vår kunskap till visdom som håller när oro och ångest hotar vår frid och välbefinnande. Därför ansåg kyrkofäderna att Jesus inbjudan att äta livets bröd var en handling som upphävde de första människornas överträdelse där de åt i misstro till Gud.

Som ni kanske vet är Johannesevangeliet det enda evangelium där Jesus inte ger instruktioner för nattvarden under den sista måltiden med lärjungarna. Kapitel sex betraktas som Johannesevangeliets lära om nattvardens måltid och instiftelseorden där är ”för att världen skall leva.” I Johannesevangeliets skildring av den sista måltiden tjänande Jesus lärjungarna genom att ta jobbet som de undvek och tvättade deras smutsiga fötter. Johannesevangeliets mål är att få oss att tro på och följa

Jesus. För vår egen skull men också för världens skull. Han vill ge oss sitt liv och göra oss delaktiga i hans livgivande sätt i världen.

Du som är hungrig – till dig säger Jesus lägg inte dina resurser på det som inte är bröd och inte kan mätta. Ta del av hans bröd som är levande och ger liv och visdom i överflöd. Amen.